Колись за давніх-давен жив хоробрий вояка. І був у нього кінь, прудконогий красень. Понад усе він полюбляв поєдинки.

Зачувши, що цар кличе мужів свого краю до бойового походу, вояка засідлав коня і вирушив у путь.

Протягом усього походу він дбайливо доглядав вірного друга. Купав його, чистив, годував добірним вівсом і духмяним свіжим сіном. І ситий, плеканий огир блискавкою літав у бою, не раз рятуючи життя своєму господареві.

По війні хоробрий вояка з конем щасливо вернувся додому. Та щось непокоїло коня, і недаремно. Бо наступного ранку господар запріг його, добряче навантажив воза й поїхав на базар. Гадав кінь, що після базару відпочине, проте господар одразу запріг його до плуга й до пізнього вечора орав ниву.

З того дня й почалося. Від світання до смерку тяжко працював кінь, духу не переводячи. Ба навіть уночі їздив господар чи до млина, чи ще куди.

І так день у день!

А що тепер не було війни, то й здавалося господареві — нема чого доглядати коня, тож і годував його не добірним вівсом і духмяним сіном, а самою сухою соломою.

Бідолашний кінь поволі почав підупадати на силі. До того ж, як .добрий колишній скакун, почувався незаслужено скривдженим.

"Бач, як скінчилася війна,— часто думав він,— то й не доглядає мене господар. Не любить мене по-справжньому".

Минув якийсь час, і країну раптом облетіла звістка: сусідній цар іде війною на їхню землю, аби відвоювати колишні володіння.

Сколихнувся край. Залунали сурми, вусебіч розлетілися гінці — і рушили до столиці бойові дружини, поповнюючи цареві лави. Подався до війська й наш звитяжець, випрягши коня з плуга.

— Знову в похід, кониченьку мій! — гукнув запально.— Неси ж мене прудко, друже, як носив колись, пам'ятаєш?

— Пам'ятаю,— зітхнув кінь.

— Тож мчи і знай, що від спритності твоєї залежить життя господаря.

— Мчу,— сказав кінь і рвонув щосили.

Та не подолавши й половини шляху, упав, знеможений.

Вояка допоміг коневі підвестися й знову сів на нього. Та кінь незабаром спіткнувся, зашкутильгав і звалився додолу.

— Ти ба! — здивувався господар.— Що це тобі?

Перегодом рушили вони далі. Та кінь падав знову й знову.

— Ну, що мені з тобою робити? — розпачливо вигукнув вояка.— Як зарадити лихові?

— Ходи пішки, господарю,— відмовив кінь.— Ти мав скакуна, та зробив з нього віслюка. Як же тепер віслюка обернеш на скакуна?

Присоромлений вояка похилив голову.

Отак часом люди доти дбають про інших, доки залежні від них, а потім забувають про свої обов'язки.